

„Boska komedia”, Dante Alighieri

---

1. „Boska komedia” to:

- hołd złożony kobiecie (Beatrycze to miłość Dantego),
- przestroga przed upadkiem moralnym.

2. Dante wędruje przez Piekło, Czyściec i Niebo. Dzieło opiera się na zestawieniu obrazów strasznych i zmysłowych.

3. Piekło ma kształt gigantycznego, składającego się z 9 kręgów leja; na każdym leju spotykamy coraz gorszych grzeszników. Na samym dnie siedzi Lucyfer. Nad bramą Piekła widnieje napis: „Porzućcie wszelką nadzieję, wy, którzy tu wchodzić”.

W życia wędrówce, na połowie czasu,

Straciwszy z oczu szlak niemyślnej drogi,

W głębi ciemnego znalazłem się lasu.

Na połowie czasu – czyli w połowie życia. Wizji Piekła bohater poematu doznaje w wieku około 35 lat. To w tradycji biblijnej punkt centralny życia (w podobnym wieku był Jezus, gdy został ukrzyżowany). Ciemny las to alegoria zepsutego świata pełnego grzechu.

Jak ciężko słowem opisać ten srogi

Bór, owe stromych puszczy pustynne dzicze,

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

Co mię dziś jeszcze nabawiają trwogi.

A ma co nabawiać Dantego. Po śmierci ukochanej Beatrycze prowadził życie rozwiązłe (delikatnie mówiąc).

Bo mną owładła senność jakaś duża

Senność to w tradycji życie w grzechu.

W chwili, gdy drogi zaniechałem prawej.

Gdym jednak przybył do góry podnóża,

Którą zaparty owy wódół kona,

Stąd się, jak rzekłem, taki strach wynurza,

Lęk często pojawia się w Piekło Dantego. Bohater widzi górę, a nad nią Słońce – alegorię Boga.

Podniósłszy głowę, widzę, a ramiona

Góry już swymi promieniami stroi

Gwiazda wodząca tu ziemskie plemiona.

Wtem tam, gdzie ścieżka strzelała ku górze,

Znienagła mi się zjawiała u stoku

Zwinna Pantera o plamistej skórze.

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

Pantera to alegoria zmysłowości. Przed naszym bohaterem pojawia się też Lew (pycha) i chuda wilczyca (chciwość). Dante cofa się i wpada w przepaść. Ratuje go Wergiliusz.

O ty, poetów światło i zaszczycie!

Niech mię zalecą miłość i uwaga,

Com z nią na myśli twojej szedł wykrycie.

Ty jesteś Mistrz mój, ty moja Powaga:

Przez cię jedynie styl mój nabył piętna

Sztuki, skąd dzisiaj moja cześć się wzmaga.

4. Wergiliusz mówi Dantemu, że nie można wrócić do góry, dopóki nie pojawi się Chart (być może chodzi o Chrystusa) i nie przegoni wilczyca do Piekła. Jedyna droga wydostania się z lasu wiedzie przez Piekło, Czyściec i Raj. Poeci ruszają w podróż. Dante dowiaduje się od Wergiliusza, że dostał przewodnika na prośbę Beatrycze. Kobieta zeszła z Nieba do Przedpiekła, gdzie mieszka Wergiliusz.

5. W Przedpiekle mieszkają tzw. cnotliwi poganie. Oprócz Wergiliusza jest tam Horacy, Homer czy Owidiusz. Ci panowie nie znali Chrystusa, więc nie mogli zostać zbawieni. Nad bramą Piekła widnieje napis.

Przeze mnie droga w miasto utrapienia,

Przeze mnie droga w wiekuiste męki,

Przeze mnie droga w naród zatracenia.

Jam dzieło wielkiej, sprawiedliwej ręki.

Wzniosła mię z gruntu Potęgą wszechwładną,

Mądrość najwyższa, Miłość pierwotna;

Starsze ode mnie twory nie istnieją,

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

Chyba wieczyste - a jam niepożyta!

Ty, który wchodzisz, żegnaj się z nadzieją.

„Mistrzu — szepnąłem — z tych słów groza świta!”

A on mi na to, jak człowiek świadomy:

„Tu oczyścić serce podłością zatrute,

Tu zabij w sobie wszelki strach znikomy.

Do miejsc my przyszli, gdzie czynią pokutę

Owi, com mówił, boleści dziedzice,

Duchy ze skarbu poznania wyzute”.

Czyli pozbawione możliwości poznania najwyższej prawdy, którą jest Bóg.

Okropne gwary, przeliczne języki,

Jęk bólu, wycia, to ostre, to bledsze,

I ręk klaskania, i gniewu okrzyki

Czyniły wrzawę, na czarne powietrze

Lecząc wiru wieczystymi skręty,

Jak piasek, gdy się z huraganem zetrze.

Nieświadomości skrępowany pęty:

„Mistrzu — spytałem — skąd ten chór boleści,

Kto ów lud taką snadź rozpaczą zdjęty?”

On rzekł: „Męczarnię takiej podłej treści

Znoszą w tym miejscu te dusze mizerne,

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

Które bez hańby żyły i bez cześci.

Są zaś wmieszane między owe bierne

Rzesze aniołów, które samolube

Żyły, ni wrogie Bogu, ni też wierne.

6. W Przedpieklu, tuż za bramą, przebywają duchy tych ludzi, którzy w życiu unikali wyborów moralnych, byli bierni. W tłumie ukaranych są też, neutralne wobec buntu Lucyfera, anioły. O tych aniołach nie ma mowy w teologii - może Dante posługuje się jakąś ludową, średniowieczną legendą.

A wtem proporczyk ujrzałem, z daleka

Mknący tak szybko, jakby go nosiła

Dłoń niegodnego spoczyнку człowieka.

Za nim niezmierna czerń smugą się wiła;

Nigdy bym nie był uwierzył na słowo,

Że tyle ludu śmierć już wytraciła.

Tak wygląda jedna z kar piekielnych. Pogoń za proporcem. Jest też kąsanie przez owady. Uczulonych prosimy o zatkanie uszu.

Nędznym, co w świecie żyli nieżywotnie,

Rój os i przykra kęsa ciało mszyca;

Jęczą, gdy ból im do żywego dotnie.

Od tych ukąszeń krew tryska na lica,

Którą u stóp ich łzami napojoną

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

Kłqb glist natrętnych kałduny nasycą.

Dante widzi w łodzi starca z brodą. To Charon. W mitologii greckiej i etruskiej Charon to duch podziemnego świata. Był przewodnikiem dusz zmarłych przez rzekę Styks. Był bezwzględny i bezlitosny. Charon zwraca się do Dantego.

Przybywam przewieźć was po czarnej strudze

W ciemności wieczne, na żar i na chłody.

A ty, co jeszcze ciało masz w posłudze,

Duch żyw! Co robisz w umarłych narodzie?...

Wergiliusz daje do zrozumienia, że Dante jest w Piekło z woli Boga. Pomysłowość autora nie ma granic. Powiedzmy więc krótko o wizji Piekła Dantego. Jest to wielka dziura w ziemi, która powstała po uderzeniu w nią strąconego z nieba Lucyfera. Składa się z 9 kręgów.

W kręgu drugim przebywają grzesznicy zmysłowi, w drugim żarłocy i opilcy, w czwartym skąpcy i rozrzutnicy, w piątym – gniewni. Dolne piekło oddzielone są od reszty murem. To miejsce gorszych grzeszników. Heretycy – to krąg szósty, gwałtowni – krąg siódmy. Krąg ósmy podzielony jest na dziesięć części - mieszkają tak uwodziciele, pochlebcy, świętokupcy, wróżbici, oszuści, obłudnicy, złoczyńcy, fałszywi doradcy, szerzyciele waśni, fałszerze. W kręgu dziewiątym jest sam Lucyfer oraz Judasz (zdrajca Jezusa), a także Brutus i Kasjusz (zdrajcy Cezara).

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl